

تنوع فنوتیپی جدایه‌های *Macrophomina phaseolina* و ارتباط آن با بیماری‌زایی*PHENOTYPIC DIVERSITY AMONG ISOLATES OF *Macrophomina phaseolina* AND ITS RELATION TO PATHOGENICITYوحید ادراکی و ضیاء الدین بنی هاشمی**^۱

(تاریخ دریافت: ۱۳۸۹/۷/۴؛ تاریخ پذیرش: ۱۳۸۹/۸/۲۴)

چکیده

شصت جدایه *Macrophomina phaseolina* عامل پوسیدگی زغالی از مناطق مختلف ایران جدا شده از گیاهان طالبی، خربزه، سویا، خیار، رزماری و کنجد مورد استفاده قرار گرفت. خصوصیات فنوتیپی آنها روی PDA در دمای ۳۵ درجه سلسیوس مقایسه شد. ظاهر پرگنه، رشد، میزان تولید سختینه و همچنین ارتباط بین رشد در دمای ۳۵ درجه سلسیوس و اندازه سختینه تعیین گردید و در مطالعات گلخانه‌ای سختینه فنوتیپ‌های مختلف تولید و با خاک مخلوط گردید و با استفاده از گیاهچه‌های سویا و طالبی بیماری‌زایی جدایه‌ها تعیین شد. میزان کلونیزاسیون ریشه‌ها پس از هشت هفته با کشت قطعات ریشه روی PDA محاسبه گردید. تمام تیمارها در یک طرح بلوک‌های تصادفی در گلخانه با دمای ۲۸-۳۵ درجه سلسیوس انجام گردید و با استفاده از نرم افزار SPSS آنالیز صورت گرفت. جدایه‌ها در چهار گروه شامل پنبه‌ای با سختینه زیاد، پنبه‌ای با سختینه کم، تقریباً و کاملاً تخت تقسیم گردید. جدایه‌های پنبه‌ای با سختینه کم قادر به کلونیزه کردن ریشه‌های سویا و طالبی نبودند ولی اختلاف معنی‌داری بین سایر فنوتیپ‌ها در کلونیزه کردن گیاهان فوق دیده نشد.

واژه‌های کلیدی: پوسیدگی زغالی، فنوتیپ، بیماری‌زایی، *Macrophomina phaseolina*

جهت ملاحظه متن کامل مقاله به صفحات (93-100) متن انگلیسی مراجعه شود.

*: بخشی از پایان‌نامه کارشناسی ارشد نگارنده اول، ارائه شده به دانشکده کشاورزی، دانشگاه شیراز

**: مسئول مکاتبات، پست الکترونیکی: ziabani@shirazu.ac.ir

۱. به ترتیب دانشجوی سابق کارشناسی ارشد و استاد بیماری‌شناسی گیاهی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه شیراز